

"Madem o hadsiz mahbubat fânidirler, beni bırakıp gidiyorlar; onlar beni bırakmadan evvel ben onları مَيَّاقِبًا ölüp ailesi İnsanın ".bırakıyorum demekle أَنْتَ الْبَاقِي gidecek diye sevilmez mi? Nihayetinde bizi ayıran da Allah! Konuyu açar mısınız?"

Mahlukatın en büyük kusuru, fani yani gelip geçici olmasıdır.

Oysa insan kalbi ebedi sever, ebede perestiş eder. Demek insan kalbinin programı ve amacı ebedi olan Allah'ı sevmeye ve Ona perestiş etmeye ayarlanmıştır. İnsan bu gerçeği görmez, kalbini fani şeylere yöneltirse, belasını ve azabını da peşinen çeker. Çünkü mahlukat durmuyor gidiyor.

Allah mahlukatı özellikle fani yaratmıştır, ta ki insan gönlünü mahlukata kaptırmasın ona perestiş etmesin. Yani insan mahlukatı mana-yı ismi ile değil mana-yı harfi ile sevmelidir.

Mana-yı harfi, mahlukata ve bütün kâinata Allah hesabına ve Allah'ın sanatı ve eseri nazarı ile bakmaktır. Yani eşya kendi başına bir mana ifade etmez. Ancak başkasına işaret ederse, anlam kazanır manasıdır. Bir elmada kendi nefesine bakan bir yön varsa, Mucidi ve Sanatkârı olan Allah'a bakan yüzlerce yönü vardır. İşte burada sanatkâra ve mucide bakan yüzlerce yöne **mana-yı harfi** denilmiştir.

Mana-yı ismi, mahlukata ve kâinata Allah namına ve Allah'ın sanat ve eseri olarak bakmamak demektir. Yani mahlukat ve kâinata kendi namına bakıp, sanatkâr ile olan ilişkisini koparmak manasıdır. Elmayı Allah'ın sanatı olarak değil de sadece nefesine bakan yönü ile değerlendirip, Allah'a bakan binlerce nispeti ve işareti kesmektir, görmemektir.

Her şeyde olduğu gibi muhabbet ve aşkta da mana-yı harfi ile bakmak gerekiyor. Yoksa muhabbeti sebeplere verip, orada tecelli eden muazzam hakikati saklamış ve gizlemiş oluruz. Allah'ın isim ve sıfatlarını anlamak ve kıyas etmek ancak mana-yı harfi ile olabilir.

Allah'ı sevmek için mahlukattan nefret etmemiz gerekmiyor, sadece mahlukatı Allah adına ve Onun namına sevmemiz icap ediyor, o kadar.